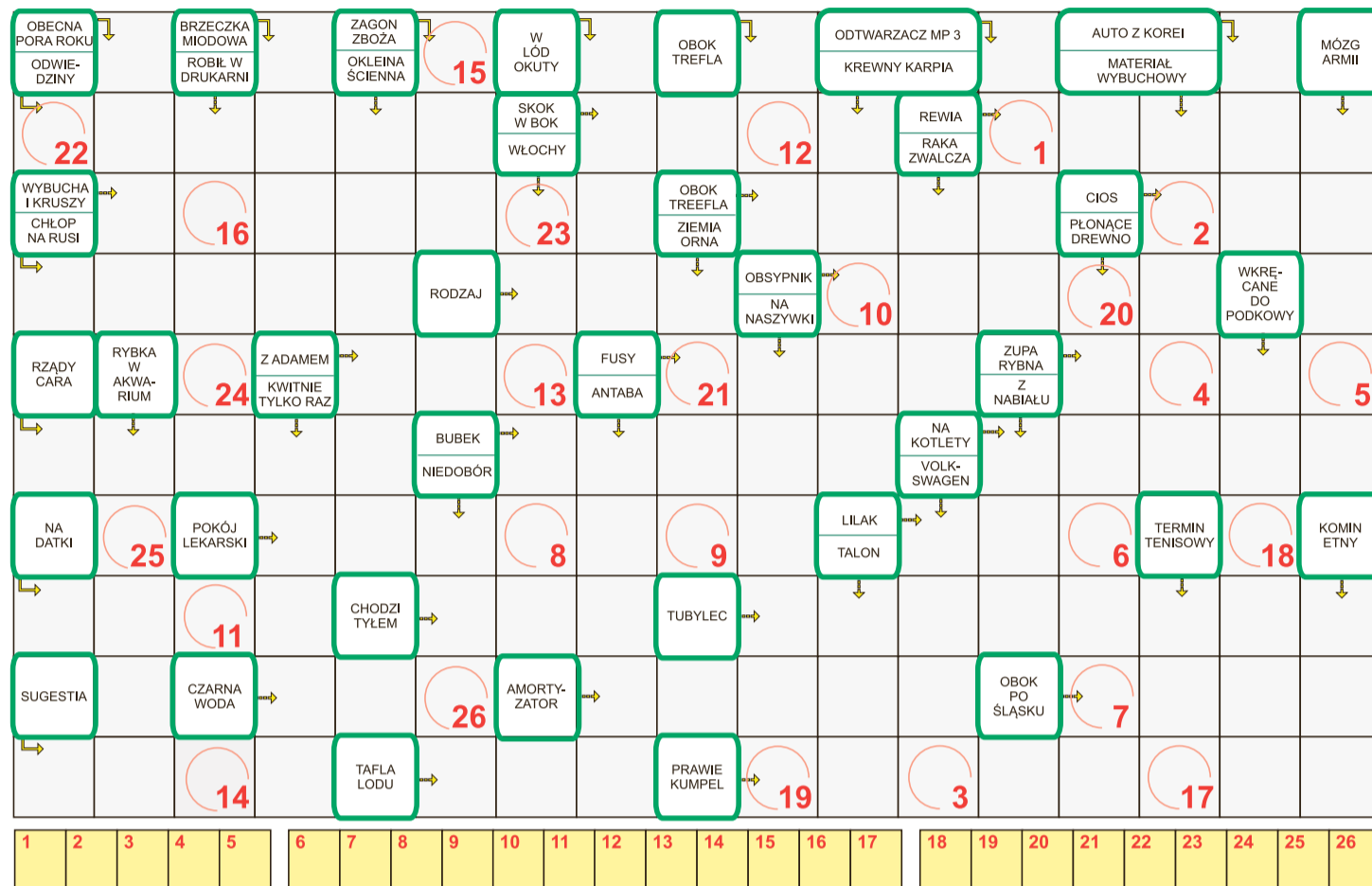

Krzyżówka panoramiczna nr 4

KALEJDOSKOP WYDARZEŃ

To i owo

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 dadzą rozwiązanie krzyżówki, które prosimy nadsyłać na adres naszej redakcji. Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie poprzedniej krzyżówki brzmi: „GÓRNIK NA DOLE CHLEB NA STOLE”. Nagrodę wylosował: **MARIA SIWEK Z CHORZOWA**.

PIWO PRZEZ WIEKI

Porter bałtycki – czarne złoto

Z ziemi brytyjskiej, przez rosyjską, do Polski – tak w skrócie można opisać drogę, którą dotarł do nas porter bałtycki. W odróżnieniu od piwa grodzkiego nie jest typowym polskim stylem – warzy się go też w krajach basenu Morza Bałtyckiego, a także w USA, Brazylii czy Japonii. Jednak właśnie wytwarzany u nas porter bałtycki jest uważany na całym świecie za najlepszy. Świadczą o tym liczne nagrody zdobywane przez polskie browary na międzynarodowych targach.

Porter bałtycki charakteryzuje się ciemnowiśniową lub ciemnobrunatną barwą i beżową trwałą pianą. Warzy się go z kombinacji słodów jasnych i ciemnych. Pierwsze nadają jego aromatu nuty czerwonych owoców, drugie sprawiają, że w smaku wyczuwamy karmel, toffi, czekoladę i kawę. To wytrawne, treściwe piwo pije się powoli. Najlepiej zimą, ponieważ jest mocne i nie uderzy do głowy tak szybko jak w letni upał – zawiera ok. 8–9 proc. alkoholu. Taka moc wiąże się z jego wyspiar-skim pochodzeniem i pierwszymi amatorami.

HISTORIA

Słowo „porter” wywodzi się od nazwy angielskich pracowników portowych i ulicznych – tragarzy (porter). To oni od XVIII wieku byli głównymi odbiorcami tego piwa, sprzedawanego w portowych pubach, głównie dlatego, że było tanie i mocne. Jego bardziej wyrafinowana i jeszcze mocniejsza wersja, zwana stout porter (tęgi tragarz), była przeznaczona na eksport. Tak duża zawartość alkoholu gwarantowała, że piwo bez uszkodzenia

zniesie trudy długiej podróży. Zrobiło furorę na dworze Katarzyny Wielkiej, carycy Rosji, i na rosyjskich stołach. Stamtąd piwo trafiło do państw ościennych, w tym do Polski.

Około 100 lat później, podczas wojen napoleońskich, które objęły całą Europę, Francja objęła blokadą handlową Wielką Brytanię. Dostawy popularnego ciemnego piwa do Rosji ustały. Wtedy piwowarzy z krajów bałtyckich, zaznajomieni już z tym stylem i wyszkoleni w rzemiośle, zaczęli go warzyć na swój sposób. Zamiast stosowanych dotąd drożdży górnej fermentacji zastosowali te dolnej, na wzór niemieckiego koźlaka, co dało piwu niepowtarzalny smak. Tak powstał porter bałtycki.

W POLSCE

Na ziemiach polskich ten gatunek jest produkowany od połowy XIX wieku. Najstarsza zachowana receptura pochodzi z 1881 roku i należy do browaru Żywiec. Ten najstarszy polski porter bałtycki, obecnie warzony w Browarze Zamkowym w Cieszynie, był wielokrotnie nagradzany na międzynarodowych zawodach. Inne piwa tego stylu, które zdobyły

światową renomę, to Porter Warmiński (nagroda w konkursie European Beer Star w 2012 roku), Komes Porter (w 2013 roku) i Okocim Porter (2015).

Porter bałtycki przed sprzedażą musi leżakować ok. dziewięć miesięcy, więc warzą go przede wszystkim nienastawione głównie na zysk małe i średnie browary regionalne i rzemieślnicze. Ciekawymi propozycjami są Porter 55 (browar Gościszewo) ze słodem wędzonym drewnem czereśni, Smoked Baltic Porter (Widawa), leżakowany w beczce po burbonie, czy Podgórz 652 m n.p.m. – z mocno czekoladowym posmakiem. Jednak wielkie koncerny też mają kilka „bałtyckich” w ofercie – m.in. Okocim Porter i wspomniany już Żywiec Porter.

JAK WINO

Portery bałtyckie, ze względu na ich moc, po zakupie nadają się do leżakowania – nawet do kilku lat. Zyskują wtedy nowe właściwości smakowe i zapachowe. Bardziej wyczuwalne stają się aromaty owocowe (śliwka, wiśnie), a posmak alkoholu i goryczka tracą na wyrazistości. Piwo w butelce przechowujemy w suchym miejscu o temperaturze ok. 10°C. Staviamy je w pionie, by osad zostawał na dnie, a trunek nie miał kontaktu z kapslem. Leżakowanie w puszcze jest już bardziej ryzykowne. Porter bałtycki – nieważne czy prosto ze sklepu czy ze spiżarni – podajemy nieschłodzony. Wtedy smakuje i pachnie najlepiej, a my możemy być dumni z naszego historycznego stylu.

MAREK KOWALIK

ŚREDNIE WYNAGRODZENIE POLAKA TO 4,1 TYS. ZŁOTYCH BRUTTO – PODAJE GUS. Statystyczną średnią pensję podnoszą wynagrodzenia kierowników i wysokich urzędników państwowych, m.in. parlamentarzystów, ministrów, samorządowców, szefów urzędów i dyrektorów. Średnio są oni o ponad 3 tys. złotych bogatsi niż specjaliści, czyli np. lekarze, nauczyciele, doradcy, rzecznicy, inspektorzy, handlowcy, weterynarze czy inżynierowie, których wynagrodzenie wynosi 5,1 tys. złotych brutto. Około 4,1 tys. złotych to przeciętny zarobek instruktorów, księgowych, agentów ubezpieczeniowych oraz maklerów, optyków i ratowników medycznych. Na zarobki między 3 a 3,4 tys. złotych brutto mogą liczyć pracownicy biurowi, robotnicy i rzemieślnicy oraz pracujący głównie w przemyśle i budownictwie operatorzy maszyn. Najbiedniejsi są pracownicy zatrudniani do wykonywania prac prostych – sprzedawcy, uliczni sprzedawcy, pomocnicy w gospodarstwach rolnych, dozorczy.

40 PROC. POLAKÓW NIE PLANUJE W NAJBLIŻSZYM CZASIE WIĘKSZYCH WYDATKÓW, KTÓRE MOGŁYBY ZACHWIAĆ DOMOWYM BUDŻETEM – WYNIKA Z RAPORTU „PORTRET FINANSOWY POLAKÓW 2015. PLANY NA 2016 ROK”, opracowanego przez Deutsche Bank. Tylko niecałe 6 proc. badanych jest przekonanych, że zaciągnie kredyt gotówkowy na cele konsumpcyjne. Najczęściej takie plany mają osoby po 30. roku życia, które zarabiają pomiędzy 3 a 5 tys. złotych. Na czele listy planowanych większych wydatków znajdują się wakacyjne wyjazdy (22 proc.) i remonty mieszkań lub domów (19 proc.). Kobiety są bardziej skoncentrowane na remoncie mieszkania niż mężczyźni, za to ci częściej myślą o podróżach.

350 PRZYPADKÓW NIESTOSOWANIA SIĘ DO PRZEPISÓW RUCHU DROGOWEGO PRZEZ OSOBY POSIADAJĄCE IMMUNITET DYPLOMATYCZNY ZANOTOWAŁA STOŁECZNA STRAŻ MIEJSKA. Największymi piratami drogowymi okazali się rosyjscy dyplomaci, którzy 36 razy zostali namierzeni przez fotoradary lub złapani przez strażników na łamaniu przepisów. 28 wykroczeń popełnili dyplomaci z USA, zaledwie o dwa wykroczenia mniej odnotowano w przypadku dyplomatów z Arabii Saudyjskiej. Tuż za nimi znaleźli się przedstawiciele z Libii (25 wykroczeń) i Ukrainy (23). Najbardziej zdyscyplinowanymi kierowcami okazali się zaś przedstawiciele kilkunastu ambasad, wśród nich m.in.: Czarnogóry, Gruzji, Portugalii, Albanii, Australii, Algierii, Irlandii i Finlandii. Kierowcy tych placówek nie zostali złapani na łamaniu przepisów ani razu. Wśród osób objętych immunitetem krajowym najbardziej niedyscyplinowani okazali się sędziowie.

D W U T Y G O D N I K

PISMO SPOŁECZNO-ZAWODOWE ŚRODOWISKA GÓRNICZEGO

REDAKTOR NACZELNY: Sławomir Starzyński
Redaguje zespół

WYDAWCA: Hanna Krzyżowska

Oficina Wydawnicza „Górník”,

40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47,

tel. 32 352 03 09; tel. 500 27 88 66.

E-MAIL: gornik1@wp.pl;strona internetowa www.nowygornik.pl

DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec

Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Nie zwracamy niezamówionych materiałów. Zastrzegamy sobie prawo redagowania publikowanych tekstów. Dalsze rozpowszechnianie całości czy części materiałów opublikowanych na łamach „Nowego Górnika” bez pisemnej zgody wydawcy są zabronione.